

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2011 m. gegužės 31 d. Nr. FA-P-20-7-51
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2010-06-29 pavedimą Nr. P-20-7

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Jurgita Šveikauskienė (grupės vadovė)
Laura Lazdauskaitė

Auditas pradėtas 2010-06-29
Auditas baigtas 2011-05-31

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų	6
2. Kiti pastebėjimai	8
3. Vidaus kontrolės įvertinimas	11
4. Rekomendacijos	11

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti:

- valstybės biudžeto asignavimų 2011 metams planavimą teisėtumo požiūriu;
- audituojamo subjekto 2010 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo požiūriu.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, atliekanti įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas transporto (oro, vandens, geležinkelio, kelių), pašto, elektroninių ryšių ir informacinės visuomenės plėtros sričių valdymo funkcijas ir įgyvendinanti šiose srityse valstybės politiką. Adresas: Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius, identifikavimo kodas 188620589. Audituojamu laikotarpiu Susisiekimo ministerijai vadovavo ministras Eligijus Masiulis, Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja dirbo Gelena Viduto.

Audituojamas laikotarpis – 2010 metai.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2010 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Valstybės, savivaldybių, Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir Valstybinio socialinio draudimo fondo 2010 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių pateikimo terminas įstatymu¹ pratęstas iki 2011 m. spalio 1 d.

Teisės akte numatyta,² kad visų konsolidavimo lygių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami naudojantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacine sistema. Finansų ministro patvirtintame 2010 metų konsolidavimo kalendoriuje³ nurodyta, kad Susisiekimo ministerija ir jai pavaldžios įstaigos finansines ataskaitas šioje sistemoje turi pateikti iki gegužės 26 d., o ministerija konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį turi parengti ir patvirtinti liepos mėnesį.

Kadangi finansinių ataskaitų rinkiniai bus pateikti Finansų ministerijai ir patikrinti po birželio 1 d., o vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁴ audito išvada turi būti pateikta ne vėliau kaip birželio 1 d., todėl nuomonės dėl Susisiekimo ministerijos finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo audito išvadoje nepareiškiamė.

Audito metu buvo vertinamas ūkinių operacijų registravimas apskaitoje pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS) ir audituojamas Susisiekimo ministerijos 2010 metų konsoliduotųjų biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2010 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas;
- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti, 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4).

Taip pat buvo audituojama Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus ataskaita (forma Nr. B-11).

¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 2007-06-26 Nr. X-1212 (2011-04-21 įstatymo Nr. XI-1343 redakcija), 32 str. 7 d.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-16 nutarimas Nr. 730 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“, 2.7 p.

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-05-03 įsakymas Nr. 1K-171 „Dėl 2010 metų konsolidavimo kalendoriaus patvirtinimo“.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. 26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), 44 p.

Ministerija ir trys jai pavaldžios įstaigos (Lietuvos saugios laivybos administracija, Civilinės aviacijos administracija ir Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos) 2010 metais vykdė 5 programas:

- „Transporto ir ryšių politikos įgyvendinimas“ (kodas 01.08);
- „Susisiekimo vandens keliais užtikrinimas bei infrastruktūros plėtra“ (kodas 01.10);
- „Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimas bei infrastruktūros plėtra“ (kodas 01.11);
- „Civilinės aviacijos veiklos priežiūra bei skrydžių saugos ir saugumo užtikrinimas“ (kodas 01.12);
- „Valstybinės ir vietinės reikšmės kelių transporto infrastruktūros plėtra“ (kodas 01.23).

Šioms programoms patvirtinta 1 586 961,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Be to, 2009 metais nepanaudotas programų likutis, kuris sudaro 384 263,0 tūkst. Lt, perkeltas į 2010 metų asignavimų planą. Ministerija ir trys jai pavaldžios įstaigos panaudojo 954 879,5 tūkst. Lt asignavimų, iš jų – 948 557,5 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų – 14 151,8 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 6 322,0 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Auditas atliktas, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis: 0,5 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 4 774,4 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad ataskaitos, kuriose nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir nuoseklios peržiūros testai (kontrolės aplinkos tyrimas);
- vidaus kontrolės veiksmingumo ir nuoseklumo vertinimas (kontrolės testai);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Svarbiausiose audito srityse (ilgalaikio finansinio turto, pagrindinės veiklos sąnaudų, įskaitant darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų ir socialinių išmokų (pašalpų), prekių ir paslaugų naudojimo, subsidijų ir dotacijų, pagrindinės veiklos kitų ir kitos veiklos pajamų) atliktos

didelės apimties savarankiškos audito procedūros. Mažos apimties savarankiškos audito procedūros atliktos ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto srityje ir Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų srityje (nevertinome projektų tinkamumo finansuoti (paraiškų vertinimo, atrankos ir sprendimų dėl projektų finansavimo procedūrų priėmimo), projektų vykdytojų išlaidų tinkamumo finansuoti, projektų vykdytojų viešųjų pirkimų procedūrų). Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, analitines ir kitas.

Teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto asignavimų 2011 metams planavimas.

Valstybės kontrolės 2010 metų valstybinio audito programoje buvo numatyta sisteminių tyrimų sritis – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas. Šioje sisteminių tyrimų srityje buvo atliktos audito procedūros.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

Pagal 2010 metais galiojusio Biudžeto sandaros įstatymo 2 straipsnio 1 dalį (2009-10-22 įstatymo Nr. XI-446 redakcija, galiojusi nuo 2010-01-01 iki 2010-12-31), asignavimai – biudžete nustatyta biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų, kuriems galimybė biudžeto lėšas gauti numatyta jų veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose arba Vyriausybės nutarimuose, priimtuose vadovaujantis tiesiogiai taikomais Europos Sąjungos teisės aktais ir tarptautinėmis sutartimis, nustatančiais Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinės paramos, teikiamos Lietuvai, administravimo tvarką (toliau – kiti subjektai), išlaidoms ir ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui bei strateginėms atsargoms (toliau – turtas) įsigyti skirta lėšų suma, kurią asignavimų valdytojas turi teisę biudžetinėmis metais gauti iš biudžete sukauptų lėšų, pateikęs paraišką valstybės išdą valdančiai institucijai arba savivaldybių administracijai, patvirtintoms programoms finansuoti. Vadovaujantis minėto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, asignavimų valdytojas privalo naudoti skirtus asignavimus savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti, paskirstyti juos pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams programoms vykdyti, taip pat nustatyti ir tvirtinti vadovaujamos biudžetinės įstaigos ar pavaldžių įstaigų ir kitų subjektų programas, jų sąmatas, neviršijant šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, tarp jų – išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir turtui įsigyti, sumų. Remiantis Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 17 ir 18 punktais, asignavimų valdytojas tvirtina pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų sąmatas

pagal visus funkcinės ir ekonominės klasifikacijos kodus. Šių Taisyklių 79¹ punkte nurodyta, kad asignavimų valdytojas, pagal Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą skirdamas biudžeto lėšų subjektui, kuris nėra biudžetinė įstaiga (kitas subjektas), pasirašo su juo biudžeto lėšų naudojimo sutartį. Šioje sutartyje turi būti nurodytas planuojamas detalus biudžeto lėšų paskirstymas pagal išlaidų ekonominę paskirtį, o tais atvejais, kai dalį lėšų numatoma naudoti darbo užmokesčiui, – išlaidų darbo užmokesčiui apskaičiavimas.

Atsižvelgiant į minėtus teisės aktus, darytina išvada, kad asignavimų valdytojas privalo kitus subjektus (kurie atitinka Biudžeto sandaros įstatyme nustatytą kito subjekto apibūdinimą) finansuoti (skirti savo asignavimus) pagal nustatytas ir patvirtintas programų sąmatas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Ministerija, skirdama asignavimų kitiems subjektams (valstybės įmonei Vidaus vandens kelių direkcijai ir viešajai įstaigai „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“) Susisiekimo vidaus vandens keliais užtikrinimo bei infrastruktūros plėtros ir Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimo bei infrastruktūros plėtros programoms vykdyti pagal ekonominės klasifikacijos straipsnį „Asignavimų valdytojo pervedamos lėšos nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti“ (kodas 2.2.1.1.1.31), t. y. „viena eilutė“ (ne pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius), nesilaikė Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 17 ir 18 punktų, todėl apskaitoje 4 460,0 tūkst. Lt panaudotų biudžeto lėšų neatskleisti pagal jų ekonominę paskirtį.

Neatskleidus kitiems subjektams skirtų ir panaudotų 4 460,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų pagal ekonominę paskirtį, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnio „Asignavimų valdytojo pervedamos lėšos nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti“ (kodas 2.2.1.1.1.31) kasinės išlaidos 4 460,0 tūkst. Lt didesnės, o darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų (kodai 2.1.1.1.1.01, 2.1.2.1.1.01), prekių ir paslaugų naudojimo (kodai 2.2.1.1.1.02 – 2.2.1.1.1.30) – 4 460,0 tūkst. Lt mažesnės.

Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2010 m. sausio 1 d. įsigaliojusioje Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje pateiktas darbo užmokesčio išlaidų klasifikacijos straipsnio (kodas 2.1.1) paaiškinimas: darbo užmokesčio išlaidas sudaro institucijos pareigybių sąrašė nurodytiems darbuotojams išmokamas darbo užmokestis. Šis paaiškinimas neapima teisės aktuose nurodytų atvejų, kai asignavimų valdytojas privalo planuoti ir

skirti darbo užmokestį kitam subjektui. Valstybės kontrolė informavo Finansų ministeriją dėl Klasifikacijos neatitikties Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis.

2. Kiti pastebėjimai

Vykdydama Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimo bei infrastruktūros plėtros programos priemonę, ministerija su AB „Geležinkelio apsaugos želdiniai“ 2010 m. vasario 26 d. sudarė valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį Nr. 1F-11, pagal kurią akcinė bendrovė įsipareigojo vykdyti programos tikslą – prižiūrėti geležinkelio apsaugos želdinių juostą, t. y. užtikrinti tinkamą ir nuolatinę geležinkelio viešojo naudojimo kelių apsaugos zonos priežiūrą, eksploataciją ir atkūrimą. Ministerija už šias paslaugas sumokėjo 2 046,0 tūkst. Lt.

Kadangi akcinė bendrovė „Geležinkelio apsaugos želdiniai“ neatitinka Biudžeto sandaros įstatyme nustatyto kito subjekto apibūdinimo (žr. ataskaitos 1 skyrius, 6 - 8 psl.), todėl, mūsų nuomone, ministerija turėtų vadovautis Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 81 punktu ir sutartyje numatytas paslaugas pirkti Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

Ministerija sumokėjo AB „Geležinkelio apsaugos želdiniai“ 2 046,0 tūkst. Lt už paslaugas, netaikydama Viešųjų pirkimų įstatyme numatytą pirkimo būdą.

Ministerija informavo, kad minėtoje sutartyje numatytas paslaugas (darbus) negali pirkti Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka, t. y. pasirinkti kitą paslaugos tiekėją, kuris prižiūrėtų ir tvarkytų natūralaus miško apsauginius želdynus, nes geležinkelio viešojo naudojimo kelių ir jų įrenginių zonos želdynai į apskaitą įtraukiami kaip AB „Geležinkelio apsaugos želdiniai“ turtas. Šiuo metu ministerija svarsto išeitį iš susiklosčiusios padėties galimybes, tarp jų ir galimybę pertvarkyti bendrovę, prijungiant ją prie AB „Lietuvos geležinkeliai“.

Vykdydama Susisiekimo vandens keliais užtikrinimo bei infrastruktūros plėtros programos priemonę ministerija su VĮ Vidaus vandens kelių direkcija 2010 m. kovo 22 d. sudarė valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį Nr. 1F-25. Remiantis audito metu surinkta informacija ir VĮ Vidaus vandens kelių direkcijos 2010 metų finansinėse ataskaitose pateiktais duomenimis nustatyta, kad iš valstybės biudžeto lėšų buvo kompensuota per 80 procentų valstybės įmonės patirtų sąnaudų. Pastebėta, kad kai kurios sąnaudos, pvz., ilgalaikio turto nusidėvėjimo (352,6 tūkst. Lt) ir mokesčio už valstybinio turto naudojimą⁵ (573,7 tūkst. Lt), buvo apmokėtos iš gautų valstybės biudžeto lėšų.

⁵ Mokestis už valstybinio turto naudojimą apskaičiuotas nuo valstybės įmonės savininko patikėjimo teise valstybės įmonei perduoto turto, taikant nustatyto dydžio tarifą (2 proc.).

Taigi valstybė realiai negavo gražos mokesčių pavidalu, nes įmonių deklaruotas mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise kompensuojamas biudžeto lėšomis.

Pavyzdys

Valstybės įmonės Vidaus vandens kelių direkcijos 2010-07-21 patvirtintuose įstatuose pagrindiniai įmonės veiklos tikslai: teikti viešąsias paslaugas valdant, tvarkant ir prižiūrint visus Lietuvos Respublikos vidaus vandenų kelius; užtikrinti vidaus vandenų kelių kiekybinius ir kokybinius parametrus; užtikrinti eksploatuojamų vidaus vandenų kelių ilgį, garantinius vandens kelių matmenis; užtikrinti navigacijos trukmę atskiruose vidaus vandenų kelių ruožuose.

1 lentelė. Finansinių ataskaitų duomenys			Lt
Straipsniai	2008 m.	2009 m.	2010 m.
Pajamos:			
1. Programos vykdymo pajamos	8 951 000,00	4 859 000,00	3 937 000,00
2. Rangos darbai (prieklaupų statyba ir nuėmimas, narų darbai, gruntas)	447 629,49	509 848,68	335 646,39
3. Nuoma (laivų, krantinių)	175 834,57	133 904,31	39 559,74
4. Pardavimai (topografiniai ir batimetriniai darbai, gelbėjimo liemenių ir ratų patikra, laivavedžių kursai)	105 063,28	134 067,90	84 867,42
5. Paslaugos (LTPB darbai ir paslaugos)	220 105,80	238 263,84	296 256,30
6. Kitos (komercinės) veiklos pajamos	72 023,68	-	-
7. Kitos netipinės veiklos pajamos	65 519,90	14 200,33	18 645,51
8. Finansinė ir investicinė veikla	2 800,17	3 225,64	4 659,31
Iš viso (1+..+8):	10 039 976,89	5 892 510,70	4 716 634,67
Sąnaudos	9 938 535,00	5 885 927,00	4 713 737,00
Valstybės biudžeto lėšomis kompensuotos sąnaudos proc.	90	80	80
Grynasis pelnas (nuostoliai)	91 368,0	5 426,00	2 060,0

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal valstybės įmonės Vidaus vandens kelių direkcijos finansinių ataskaitų duomenis

Atsižvelgdami į išdėstytus dalykus manome, kad ministerija turėtų peržiūrėti ir įvertinti valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybės įmonės sąnaudoms dengti, panaudojimo efektyvumą ir priimti atitinkamus sprendimus.

Pažymėtina, kad Valstybės kontrolės auditoriai, 2009 metais atlikę valstybės įmonių valdymo veiklos auditą ir nustatę panašių atvejų, Vyriausybei pateikė rekomendaciją keisti teisinę formą tų valstybės įmonių, kurių vykdoma veikla neatitinka valstybės įmonių tikslo, ir tų, kurių visos išlaidos padengiamos valstybės biudžeto lėšomis⁶.

Ministerija valstybės įmonei „Tarptautinis Vilniaus oro uostas“ pagal sudarytą 2010 m. balandžio 26 d. biudžeto lėšų, skirtų programai „Civilinės aviacijos veiklos priežiūros bei skrydžių saugos ir saugumo užtikrinimas“ vykdyti, naudojimo sutartį Nr. 1F-61 2010 m. gruodžio 30 d. sumokėjo 241,7 tūkst. Lt už reklamos paslaugas, kurios bus suteiktos 2011 m. Sutartis galiojo iki

⁶ Valstybinio audito ataskaita, 2009-12-23 Nr. VA-P2-20-13-24. 11-13 p. žr. www.vkontrolė.lt

2010 m. gruodžio 31 d. ir joje nenumatyta, kad bus kompensuojamos ateinančio laikotarpio sąnaudos.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Biudžeto sandaros įstatymo 2 straipsnį asignavimai – tai lėšų suma, kuri skiriama atitinkamų biudžetinių metų išlaidoms ir ilgalaikiam turtui bei strateginėms atsargoms įsigyti, o biudžetiniai metai – 12 mėnesių biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną ir pasibaigiantis gruodžio 31 dieną.

Ministerija biudžeto asignavimus (241,7 tūkst. Lt), skirtus biudžetiniams metams, panaudojo pažeisdama Biudžeto sandaros įstatymo nuostatas, nes apmokėjo ateinančių metų išlaidas (už reklamos paslaugas, kurios bus suteiktos 2011 m.).

Pagal minėtą sutartį Nr. 1F-61 skirta 15 000,0 tūkst. Lt naujų maršrutų iš Tarptautinio Vilniaus oro uosto skatinimo modeliui, siekiant optimizuoti oro uosto veiklą, parengti ir įgyvendinti, iš kurių panaudota 1 299,0 tūkst. Lt. Likusieji nepanaudoti asignavimai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus⁷ 2010 m. perskirstyti kitų programų priemonėms vykdyti:

– 1 600,0 tūkst. Lt Transporto ir ryšių politikos įgyvendinimo programai – pagal ministerijos su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Susisiekimo ministerijos (IVPK) sudarytas skolos perkėlimo sutartis (2010-09-28 Nr. 1F-171, 2010-09-30 Nr. 1F-179, 2010-11-03 Nr. 1F-199) ministerija perėmė IVPK kreditinį įsiskolinimą (1 593,4 tūkst. Lt), t. y. apmokėjo penktojo Interneto valdymo forumo, kuris vyko 2010 m. rugsėjo 14–17 d., organizavimo išlaidas;

– 300,0 tūkst. Lt Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimo bei infrastruktūros plėtros programai – pagal ministerijos su viešąja įstaiga „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ 2010 m. rugpjūčio 19 d. sudarytą valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį Nr. 1F-137 (2010-12-27 sutarties Nr. 1F-249 redakcija), sumokėta už siaurojo geležinkelio, kaip kultūros paveldo ir turizmo objekto, priežiūrą;

– 8 601,0 tūkst. Lt programai „Valstybinės ir vietinės reikšmės kelių transporto infrastruktūros plėtra“ – lėšos skirtos įgyvendinti investicinius projektus: Transeuropinio tinklo jungtis – Vilniaus miesto vakarinio aplinkkelio tiesimo I etapas; Transeuropinio tinklo jungtis – Vilniaus miesto vakarinio aplinkkelio tiesimo IA etapas; Kitų savivaldybių investicijų projektai;

– 3 150,0 tūkst. Lt programai „Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimas bei infrastruktūros plėtra“ – ministerija pagal su AB „Lietuvos geležinkeliai“ 2010 m. kovo 23 d. sudarytą valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį Nr. 1F-26 (2010-12-20 sutarties Nr. 1F-245 redakcija) papildomai

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2010-09-15 Nr. 1311, 2010-11-22 Nr. 1655 ir 2010-12-08 Nr. 1747 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. sausio 20 d. nutarimo Nr. 70 „Dėl 2010 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ pakeitimo“.

skyrė 2 150,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų negautoms pajamoms dėl važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų taikymo asmenims atlyginti ir pagal ministerijos ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ 2010 m. gruodžio 20 d. sudarytą viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo paslaugų kokybės užtikrinimo sutartį Nr. 1F-244 ministerija kompensavo 1000,0 tūkst. Lt paskolos palūkanas, susijusias su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo paskolų aptarnavimo išlaidų, dengiamų iš rinkliavos už naudojimąsi viešąja geležinkelių infrastruktūra, mažinimu.

Atkreiptinas dėmesys, kad nors 2010 m. pagal minėtą sutartį Nr. 1F-61 iš skirtų 15 000,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų ministerija panaudojo tik 1 299,0 tūkst. Lt arba 8,7 proc., tačiau 2011 m. kovo 25 d. ji su valstybės įmone „Tarptautinis Vilniaus oro uostas“ sudarė valstybės biudžeto lėšų, skirtų programai „Civilinės aviacijos veiklos priežiūra bei skrydžių saugos ir saugumo užtikrinimas“ vykdyti, naudojimo sutartį Nr. 1F-62, pagal kurią taip pat skirta 15 000,0 tūkst. Lt naujų maršrutų iš Tarptautinio Vilniaus oro uosto skatinimo modeliui, siekiant optimizuoti oro uosto veiklą, parengti ir įgyvendinti. Toks lėšų planavimas, kai didžioji lėšų dalis nepanaudota ir 2011 m. vėl prašoma skirti 15 000,0 tūkst. Lt minėtai programai vykdyti, yra neracionalus.

Ministerijai pavaldžiose įstaigose (Lietuvos saugios laivybos administracijoje, Civilinės aviacijos administracijoje ir Valstybinėje geležinkelio inspekcijoje prie Susisiekimo ministerijos) atlikus audito procedūras sisteminių tyrimų srityje – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas, – neatitikimų nenustatyta.

3. Vidaus kontrolės įvertinimas

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad ministerijoje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus; vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus; vidaus kontrolės sistema veikia patikimai, išskyrus nereikšmingas išimtis, todėl ji vertinama kaip gera.

4. Rekomendacijos

Audito metu nustatyta klaidų ir neatitikimų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų, kultūros vertybių ir pajamų apskaitos srityse, kurie nedaro reikšmingos įtakos mūsų nuomonei dėl 2010 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir kitų ataskaitų bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams, tačiau turi būti

ištaisyti. Informacija apie nustatytus dalykus kartu su rekomendacijomis jiems pašalinti Susisiekimo ministerijai ir pavaldžioms įstaigoms pateikta Valstybės kontrolės raštais⁸.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus rekomenduojame:

- užtikrinti, kad kitiems subjektams valstybės biudžeto asignavimai būtų planuojami ir skirstomi teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 1 skyrius, 6 – 8 psl.);
- peržiūrėti ir įvertinti valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybės įmonės sąnaudoms dengti, panaudojimo efektyvumą ir priimti atitinkamus sprendimus (ataskaitos 2 skyrius, 8 – 9 psl.).

Iki audito pabaigos neįgyvendintų rekomendacijų sąrašas, audituojamo subjekto tolesni veiksmai ir rekomendacijų įgyvendinimo terminai nurodyti ataskaitos 1 priede.

2-ojo audito departamento direktorė

Zita Valatkienė

2-ojo audito departamento vyresnioji valstybinė auditorė

Jurgita Šveikauskienė

⁸ Valstybės kontrolės raštai: 2011-04-20 Nr. S-(20-1737)-750; 2011-04-20 Nr. S-(20-1737)-751; 2011-04-20 Nr. S-(20-1737)-748; 2011-05-12 Nr. S-(20-1737)-1001.

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministerijoje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Užtikrinti, kad kitiems subjektams valstybės biudžeto asignavimai būtų planuojami ir skirstomi teisės aktų nustatyta tvarka.	Susisiekimo ministerija	Nuo 2012 metų lėšos planuojamos ir bus skirstomos teisės aktų nustatyta tvarka.	2012 m. I ketv.
2.	Peržiūrėti ir įvertinti valstybės biudžeto lėšų, skirtų valstybės įmonės sąnaudoms dengti, panaudojimo efektyvumą ir priimti atitinkamus sprendimus.	Susisiekimo ministerija	Bus sustiprinta biudžeto programai skirtų lėšų naudojimo kontrolė – biudžeto programos vykdytojas privalės teikti kontroliuojančiam asmeniui informaciją kam panaudotos lėšos (skirtos ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudoms kompensuoti).	2011-07-30
3.	Sutvarkyti ilgalaikių finansinių įsipareigojimų ir kultūros vertybių apskaitą pagal VSAFAS reikalavimus.	Susisiekimo ministerija	Išsiųstas paklausimas (2011-05-19 raštas Nr. 2-2554) į LR finansų ministeriją	Gavus iš LR finansų ministerijos atsakymą.
4.	Nustatyti pavaldžioms įstaigoms (Lietuvos saugios laivybos administracijai, Civilinės aviacijos administracijai ir Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos) tarnybinio mobiliojo ryšio sąskaitos dydį ir limitus, kontroliuoti, kad šių limitų būtų laikomasi.	Susisiekimo ministerija	Išsiųstas LR susisiekimo ministerijos 2011-05-19 raštas Nr.2-2553 pavaldžioms įstaigoms, kurios nėra asignavimų valdytojos.	Ministerija gavusi šią informaciją, nustatys limitus per 60 dienų.
5.	Nustatyti planuojamų einamųjų metų sąnaudų, susijusių su Lietuvos Respublikos tarptautinių oro uostų valstybine priežiūra, apskaičiavimo tvarką.	Civilinės aviacijos administracija	Bus parengta ir patvirtinta planuojamų einamųjų metų sąnaudų, susijusių su Lietuvos Respublikos tarptautinių oro uostų valstybine priežiūra, apskaičiavimo tvarka.	2011-07-30
6.	Apskaitos politiką papildyti	Lietuvos	Apskaitos politika bus	2011-06-01

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	nuostatomis dėl pajamų iš rinkliavų ir baudų pripažinimo ir šias pajamas apskaitoje užregistruoti pagal VSAFAS reikalavimus.	saugios laivybos administracija	papildyta nuostatomis dėl pajamų iš rinkliavų ir baudų pripažinimo ir 2011 metais šias pajamas apskaitoje užregistruos pagal VSAFAS reikalavimus.	
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Ekonomikos ir biudžeto skyriaus vedėja Ona Barauskienė tel. (85) 239 39 10, el. p. ona.barauskiene@transp.lt				